

Саудијски престолонаследник Мохамед бин Салман одобрио је тајну кампању за ућуткивање дисидената, а међу коришћеним мерама су надзор, киднаповања, затварања и мучења саудијских грађана.

То су, како наводи лист Њујорк тајмс, рекли амерички званичници који су имали увид у поверљиве обавештајне податке о тој кампањи која је, према наводима, почела више од годину дана пре убиства новинара Џамала Кашогија. Неке од тих тајних мисија су изводили чланови групе која је убила и раскомадала Кашогија у Истанбулу у октобру, што наводи на помисао да је његово убиство било само део шире кампање ућуткивања дисидената, кажу званичници али и сарадници неких од жртава.

Према наводима званичника које преноси НУТ, чланови екипе која је убила Кашогија били су умешани у више од 10 операција од 2017. године. Неки од задатака су им били насилно враћање у домовину Саудијаца из других арапских држава и привођење и злостављање затвореника у палатама престолонаследника и његовог оца, краља Салмана.

Како је наведено, из обавештајних података се може видети да је једна саудијска професорка лингвистике, коју је та група привела због писања блога о женама, прошле године покушала да се убије након што је била подвргнута психолошком мучењу. НУТ пише да је та група, у САД названа "Саудијски тим за хитне интервенције", имала толико посла да је њен шеф прошлог јуна питао једног од саветника Мохамеда бин Салмана да ли би им престолонаследник одобрио бонусе за празнике.

Портпарол саудијске амбасаде у Вашингтону је навео да Ријад "веома озбиљно схвата све наводе о лошем поступању према оптуженима који чекају суђење или затвореницима који служе казне". Према његовим речима, саудијски закон забрањује мучење и позива на одговорност оне који на тај начин злоупотребе овлашћења, а судије не смеју да прихвате признања добијена под присилом.

Саудијска влада тврди да смрт Кашогија није била наређено убиство, већ да су ту одлуку донели оперативци на лицу места и да се одговорнима суди. Турске и америчке обавештајне службе наводе да је убиство било унапред испланирано. Саудијски званичници су после убиства Кашогија признали да обавештајна служба има задатак да дисиденте врати у Саудијску Арабију али не и формирање посебног тима који се тиме бави. Они су одбили да потврде или демантују постојање таквог тима, као и да одговарају на питања о његовом деловању.

Саудијска Арабија није почетник у прогону дисидената и других саудијских грађана у иностранству, али је та пракса драстично ескалирала од уздизања Мохамеда бин Салмана на позицију престолонаследника, наводи НУТ. Нови крунски принц је брзо предузео кораке за консолидацију своје моћи, пре свега преузевши контролу над обавештајним службама.

Од тада су саудијске службе затвориле десетине свештеника, интелектуалаца и активиста који су виђени као претња, али и људе који су на Твитеру постављали критичке или ироничне коментаре о влади. Када је реч о Кашогију, један бивши аналитичар ЦИА је рекао да неспретност показана у том случају показује да тим за хитне интервенције није навикао да делује под будним оком страних обавештајних служби, већ само унутар Саудијске Арабије где има потпуну слободу.

Амерички обавештајни подаци говоре да је Мохамед бин Салман одобрио стварање тима али не и колико је упућен у њихов свакодневни рад. Ипак, наводи НУТ, чињеница да су тимом управљали људи веома блиски двору и самом принцу не оставља много сумње да је престолонаследник био добро упознат са његовим радом. Наводи се и да су ти људи, којима се сада суди због убиства Кашогија, присиљавали принчеве, пословне људе и званичнике заточене због корупције у хотелу у Ријаду 2017. године да предају држави имовину. Према наводима сведока, многи од њих су били и мучени.

Рад тима за хитне интервенције је тек после убиства Кашогија доспео у жижу, а на основу њиховог претходног деловања је ЦИА у новембру изнела закључак да је Мохамед бин Салман наредио убиство, пише НУТ. ЦИА је одбила да коментарише.

Убиство Кашогија је у свету нарушило жељени имиџ саудијског престолонаследника као прогресивног реформатора с визијом за модернизацију ултраконзервативног краљевства.

Такође, пише амерички лист, тим за хитне интервенције је по свој прилици био умешан и у затварање и злостављање више активисткиња за женска права. Према наводима, оне су током испитивања у неформалном затвору биле подвргаване батинама, електрошоковима, симулацијама дављења а пређено им је силовањем и убиством.

Физичко злостављање је престало када су пребачене у прави затвор. Суђење трима активисткињама је почело у среду али новинарима и дипломатама није дозвољено да присуствују а власти нису саопштиле за шта су те жене оптужене.

(Бета)